

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

VOLUME 14 NUMBER 10
MARCH 18, 1983

สถานการณ์อหิวาตกโรค	109
การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ จ.นครราชสีมา	110
ข่าว นสพ.เรื่องอหิวาตกโรคในบังกลาเทศ	116
รายงานโรคติดต่อจาก WER	118

EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

สถานการณ์โรค

สถานการณ์อหิวาตกโรค สัปดาห์ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๖ ได้รับ

รายงานผู้ป่วย ๖๒ ราย ตาย ๒ ราย จาก ๑๒ จังหวัด เป็นผู้ป่วยที่มีวันเริ่มป่วยระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ มีนาคม ๔ ราย วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๕ มีนาคม ๑๗ ราย วันที่ ๒๐ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๓ ราย ตาย ๑ ราย และวันที่ ๑๓ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ไม่มีป่วยแต่ตายเพิ่ม ๑ ราย จังหวัดที่มีรายงานผู้ป่วยใหม่ในสัปดาห์นี้คือ

- กรุงเทพมหานคร ๑๒ ราย ที่เขตบางเขน ๔ ราย เขตราชบุรีบูรณะ ๔ ราย เขตพระโขนง เขตห้วยขวาง เขตภาษีเจริญ และเขตบางกอกน้อย เขตละ ๑ ราย
- นนทบุรี ๑๓ ราย ที่อำเภอเมือง ๑๐ ราย อำเภอปากเกร็ด ๒ ราย และอำเภอบางกรวย ๑ ราย
- สมุทรปราการ ๑๐ ราย ที่อำเภอพระประแดง ๖ ราย และอำเภอเมือง ๔ ราย
- สุราษฎร์ธานี ๗ ราย ที่อำเภอเมือง ๕ ราย อำเภอพุนพินและอำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอละ ๑ ราย
- ปัตตานี ๕ ราย ที่อำเภอเมือง ๓ ราย อำเภอยะหริ่ง และอำเภอปะนาเระ อำเภอละ ๑ ราย
- นครราชสีมา ๓ ราย ตายเพิ่ม ๑ ราย ที่อำเภอเมือง อำเภอสีคิ้วและอำเภอโนนไทย อำเภอละ ๑ ราย และที่อำเภอพิมาย ตายเพิ่ม ๑ ราย เป็นชายอายุ ๔๑ ปี
- พัทธธานี ๓ ราย ที่อำเภอเมือง อำเภอกลองหลวง และอำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอละ ๑ ราย
- นครศรีธรรมราช ๓ ราย ที่อำเภอเมือง ๒ ราย และอำเภอลิขิต ๑ ราย
- สงขลา ๒ ราย ที่อำเภอหาดใหญ่และอำเภอจะนะ อำเภอละ ๑ ราย

- สมุทรสงคราม ๒ ราย ที่อำเภอเมือง ทั้ง ๒ ราย
 - ระยอง ๒ ราย ที่อำเภอปลวกแดง ทั้ง ๒ ราย
 - บุรีรัมย์ ตายเพิ่ม ๑ ราย ที่อำเภอหนองกี่ เป็นหญิงอายุ ๕๐ ปี
- รวมผู้ป่วยตั้งแต่ต้นปีทั่วประเทศป่วย ๒๘๑ ราย ตาย ๘ ราย

การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ, จังหวัดนครราชสีมา

ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๒๖ ได้เกิดการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ ขึ้นที่บ้านหนองใหญ่ ตำบลโคกไทย อำเภอปักธงชัย พบว่า Salmonella group B. ที่เป็นเพื่อนอยู่กับเครื่องในควายที่บริโภค เป็นสาเหตุของการระบาดครั้งนี้

เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๖ มีควายตัวหนึ่งป่วยตาย เจ้าของควายไม่สามารถจะระบุน้ำที่แน่นอนได้ ถูกลำมาฆ่าและแบ่งขายในเที่ยงวันนั้นให้กับชาวบ้านส่วนหนึ่งในหมู่บ้านและทำเป็นอาหารบริโภคตั้งแต่ป่วยวันเดียวกัน โดยนำกระดูกอาหารและเครื่องในมาบริโภคก่อน หลังจากนั้นเริ่มมีผู้ป่วยเกิดขึ้นตั้งแต่เที่ยงคืนวันที่ ๑๓ มกราคม, ตลอดวันที่ ๑๔ มกราคม และอีกจำนวนหนึ่งในวันที่ ๑๕ มกราคม

จากผู้บริโภคทั้งหมดในช่วงเวลาดังกล่าวประมาณ ๗๐ คน ติดตามสอบสวนโรคได้ ๔๗ คน (ประมาณ ๒ ใน ๓) จาก ๔๗ คนพบว่ามีอาการป่วย ๓๒ คน (อัตราป่วย ๖๘% อาการป่วยประกอบด้วยอุจจาระร่วงหรืออุจจาระร่วงกับอาการอื่น ๆ ๑ เป็นชาย ๑๘ คน หญิง ๑๔ คน อายุระหว่าง ๑ -มากกว่า ๗๐ ปี อัตราป่วยในชาย, หญิงและระหว่างกลุ่มอายุต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ผู้ป่วยและอัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ, บ้านหนองใหญ่

อายุ	ผู้บริโภคน		๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๒๖		อัตราป่วย %	
	ชาย	หญิง	ผู้ป่วย	ผู้ป่วย	ชาย	หญิง
๐-๔	๓	๓	๒	๑	๖๖.๗	๓๓.๓
๕-๙	๕	๕	๓	๓	๖๐.๐	๖๐.๐
๑๐-๑๔	๖	๖	๔	๔	๖๖.๗	๖๖.๗
๑๕-๒๔	๓	-	๓	-	๑๐๐.๐	-
๒๕-๓๔	๑	๒	๑	๑	๑๐๐.๐	๕๐.๐

Table II Summary - Identifications of specified bacterial and viral pathogens, Thailand, week ending March 12, 1983 (10th week)

Organism*	Identification (numbers)		provinces
	culture	gram stain/smear	
<u>V. cholerae</u> El Tor, Inaba	51		7
<u>V. cholerae</u> El Tor, Ogawa	-		-
<u>Salmonella typhi</u>	3		3
<u>Salmonella</u> spp. (Other serotype)	52		13
<u>E. Coli</u> (enteropathogenic)	10		5
<u>Shigella</u> spp.	82		23
<u>E. histolytica</u>	19		12
<u>V. parahaemolyticus</u>	123		18
<u>Staph. aureus</u>	4		2
<u>Streptococcus</u> group A, pneumoniae	21,22		7, 6
<u>Corynebacterium diphtheriae</u>	-		-
<u>Bordetella pertussis</u>	-		-
<u>Plasmodium</u> falc, vivax, unspecified	271, 102, 103		56
<u>Bacillus anthracis</u>	-		-
<u>Trichinella spiralis</u>	-		-
Rabies (fluorescent antibody technique)	23		4
*กองบริการชันสูตรสาธารณสุขภูมิภาค (ได้รับรายงานจากหน่วยชันสูตร 75 แห่ง)			
**สถาบันวิจัยไวรัส กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์			
Total rectal swabs done 3799			
Total throat swabs and sputums done 2041			
Total blood specimens for malarial parasite 10144			

ข่าวหนังสือพิมพ์ เรื่องอหิวาตกโรค ในบังคลาเทศ

หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ และหนังสือพิมพ์ภาษาไทยบางฉบับ ได้ลงข่าวเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๖ จะมื่ออหิวาตกโรคระบาดทางภาคใต้ ของบังคลาเทศในระยะ ๖ วันที่แล้ว ทำให้มีผู้ป่วยประมาณ ๒,๐๐๐ ราย ตาย ๑๒๙ ราย พร้อมกับรายงานว่าคงมีผู้ป่วยและตายมากกว่านี้ กระทรวงสาธารณสุขบังคลาเทศได้ระดมแพทย์ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเร่งรัดควบคุมอย่างเต็มที่แล้ว ข่าวนี้แสดงว่าได้อหิวาตกโรครุนแรงขึ้นในบังคลาเทศ ซึ่งมีโรคนี้อยู่เป็นประจำ

อายุ	ผู้บริโภคร		ผู้ป่วย		อัตราป่วย%	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๓๕ - ๔๕	๓	๑	๓	-	๑๐๐.๐	-
๔๕ - ๕๕	-	๓	-	๒	-	๖๖.๗
๕๕	๓	๓	๒	๓	๖๖.๗	๑๐๐.๐
รวม	๒๔	๒๓	๑๕	๑๕	๗๕.๐	๖๐.๕

ทั้ง ๓๒ คนเริ่มป่วยหลังจากบริโภคเครื่องในตงกล่าวตั้งแต่ ๑ - ๒๓ ชั่วโมง พบผู้ป่วยมากในช่วง ๑๓ - ๑๘ ชั่วโมง (๒๒ คน, ๖๘%) ๗๒% ของผู้ป่วย (๒๓ คน) ป่วยในวันที่ ๑๕ มกราคม ผู้ป่วยมีอาการอุจจาระร่วงทุกรายร่วมกับมีไข้เป็นส่วนใหญ่ ตารางที่ ๒ อาการป่วยผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ, บ้านหนองใหญ่

๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๒๖

อาหารป่วย	จำนวน %
อุจจาระร่วง	๓๒ (๑๐๐)
ไข้	๒๘ (๘๑)
ปวดศรีษะ	๒๖ (๘๑)
ปวดท้อง	๒๐ (๖๓)
อาเจียร	๑๐ (๓๑)
ชก	๒ (๖)

๓๑ จาก ๓๒ คนให้ประวัติว่าเดินทางไปรักษาที่คลินิกหรือ โรงพยาบาลอำเภอ หรือโรงพยาบาลมหาราช นม. ถึง ๒๗ ราย (๘๗%) อีก ๕ รายปล่อยให้อาการดีขึ้นเอง

การติดตามผลการตรวจอุจจาระพบว่าผู้ป่วย ๗ คน ได้รับการตรวจอุจจาระและพบ Salmonella group B. ๑ ราย (๑๔%) เนื้อควายที่เหลือบริภคณ์นำส่งตรวจพบ Salmonella group B. เช่นกัน กำส่งรอผลการตรวจ serotype เพิ่มเติมจาก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในช่วงเวลาเดียวกันไม่พบผู้ป่วยอุจจาระร่วงในกลุ่มผู้ไม่ได้บริโภค การติดตามเก็บอุจจาระผู้ป่วย และผู้บริโภครเครื่องในควายในอีก ๑๐ วัน ต่อมาหลังจากการระบาดส่งตรวจรวม ๑๕ รายไม่พบ Salmonella อีก

ผู้รายงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

อันอาจจะเนื่องจากภาวะอากาศอานวยให้ ซึ่งก็อาจจะมีความคล้ายกันนี้ในประเทศไทยได้ เช่นกัน จึงจำเป็นต้องเร่งรัดเฝ้าระวังโรคเพื่อค้นหาแหล่งอหิวาตกโรคให้ได้ทันทั่วถึง เพื่อควบคุมมิให้ลุกลามออกไปจนยากแก่การควบคุมและเป็นการระบาดรุนแรงต่อไปได้

รายงานโรคติดต่ออันตรายจาก Weekly Epidemiological Record No. 9
ฉบับวันที่ ๔ มีนาคม ๑๙๘๓ ของ WHO มีดังนี้

		อหิวาตกโรค			
เอเชีย	ป่วย	ตาย	แอฟริกา	ป่วย	ตาย
มาเลเซีย	๑๓-๑๙ มีนาคม ๔	๐	โมแซมบิก	๒๒-๒๘ มกราคม ๑๒๕๖	๕๒
ศรีลังกา	๑- ๗ มกราคม ๑	๐			

		กาฬโรค	
แอฟริกา	ป่วย	ตาย	
มาดากาสการ์	๓๑ มกราคม - ๖ กุมภาพันธ์	๑	๑

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวง DIVISION OF EPIDEMIOLOGY
กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY FOR
PUBLIC HEALTH, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH
ประเทศไทย โทร. ๒๕๒๑๘๘, ๒๕๒๔๘๔ BANGKOK 10200, THAILAND

ใบราชการกระทรวงสาธารณสุข
ที่ สส. ๐๒๑๒/พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 6/2522
พ.ท. วัชระเวสม์

Ch. Puff